

Konu:

GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMELERİ ÜZERİNDEN VERGİ İNDİRİMİ, YABANCILARA KONUT SATIŞINDA KDV İSTİSNASI DÜZENLEMELERİNİ DE İÇEREN BİR KANUN TEKLİFİ TBMM BAŞKANLIĞI'NA SUNULMUŞTUR

TBMM'ne 8 Şubat 2017 tarihinde sunulan kanun teklifi ile;

- Ülkemize döviz girişini artırmak ve inşaat sektörünü desteklemek amacıyla Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut ve işyeri teslimlerinde katma değer vergisi istisnası sağlamak suretiyle konut ve işyeri satışlarının teşvik edilmesi,
- İnşaat sektöründe maliyetleri azaltmak amacıyla tapu harcı oranları ile bu sektörde kullanılan bazı kâğıtlar bakımından damga vergisi oranlarının farklılaştırılmasına imkân sağlanması,
- Vergiye gönüllü uyumun artırılması amacıyla uyumlu gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin yıllık beyanname ile beyan ettikleri gelir ve kurumlar vergisinin belli bir kısmına kadar indirim yapılması,

yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

1) Vergi İndirimi Düzenlemesi

Teklifin birinci maddesinde öngörülen düzenleme ile **ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar** ile **finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç** olmak üzere, kurumlar vergisi mükelleflerinden, maddede yer alan şartları taşıyanların verecekleri **yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri** üzerinden hesaplanan **verginin %5'inin**, ödenmesi gereken vergiden indirilmesi, indirilemeyen tutarların ise yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilmesi imkânı sağlanmakta, mahsup edilemeyen tutarların ise iade edilmemesi öngörülmektedir.

Hesaplanacak **indirim tutarının, her hal ve takdirde 1 milyon liradan fazla olmaması** öngörülmektedir.

Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilecektir.

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması,
2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda, bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır),
3. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dahil) 1.000 liranın üzerinde vadesi geçmiş borcun bulunmaması,

şartları aranacaktır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun "Kaçakçılık Suçları ve Cezaları" başlıklı 359. maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu vergi indiriminden yararlanamayacaklardır.

Söz konusu indirimin 1.1.2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık kurumlar vergisi ve gelir vergisi beyannamelerinde uygulanması planlanmaktadır.

2) İnşaat Sektörüne İlişkin Damga Vergisi Düzenlemesi

Teklifin ikinci maddesinde öngörülen düzenleme ile, damga vergisine tabi kâğıtlar arasında yer alan inşaat sektörüne ilişkin farklı sözleşme türleri, Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar:" fıkrasında sayılmak suretiyle, bu kâğıtlar için oran farklılaştırılmasına imkân verilmesi sağlanmaktadır.

Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar:" başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentlerin eklenmesi öngörülmektedir.

"14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri (Binde 9,48)

15. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri (Binde 9,48)

16. Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)

17. Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)"

3) Gayrimenkul Satışlarında Tapu Harçlarına İlişkin Düzenleme

Teklifin üçüncü maddesinde öngörülen düzenleme ile, 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı 4 sayılı tarifenin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün 20 numaralı fıkrasının a bendinde düzenlenen gayrimenkullerin tapuda satış yoluyla devri işlemine ilişkin tapu harcı oranının, gayrimenkullerin türleri, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla veya gayrimenkullerin asli edim kapsamında gayrimenkul sertifikası karşılığı edinilip edinilmediğine göre farklılaştırmaya yönelik Bakanlar Kurulu'na yetki verilmektedir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı 4 sayılı tarifenin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün 20 numaralı fıkrasının a bendinin sonuna aşağıdaki paragrafın eklenmesi öngörülmektedir:

"Bakanlar Kurulu, bu bende ilişkin kanuni nispeti, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere, bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkilidir."

4) Yabancılara Konut Ve İşyeri Satışına KDV İstisnası Getirilmesine Yönelik Düzenleme

Teklifin dördüncü maddesinde öngörülen düzenleme ile, ülkemize döviz girişinin arttırılması ve inşaat sektörünün teşvik edilmesi amacıyla inşa edilen işyeri ve konutların satış bedelinin yurtdışından getirilecek döviz olarak ödenmesi şartıyla, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara ilk satışı, katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bendin eklenmesi öngörülmektedir:

"i) Konut veya işyeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya işyeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartların gerçekleşmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, ceza ve gecikme faizi yabancı uyruklu gerçek kişi ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlardan tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar),"

Söz konusu düzenlemenin 1.7.2017 tarihinden itibaren uygulanması planlanmaktadır.

Yukarıda yer verilen düzenlemeler henüz **kanun teklifi** aşamasındadır. TBMM’de ilgili komisyonlarda ve genel kurulda yapılacak görüşmelerde ilgili metinler üzerinde değişiklik olabilir. Kanun teklifinin nihai şeklinin Resmi Gazete’de yayınlanması sonrası ayrıca bir sirkülerimiz ile bilgilendirme yapılacaktır.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ	
T.B.M.M. Özün B. ştanlığı	
Tarih :	8.2.2017
Sayı :	182

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Mustafa ELİTAŞ
Kayseri Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler - Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	09 Şubat 2017		E.No: 2/1585	
Ysm. Üsm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gr. Sek. Yrd.	Gen. Sek.
et	BB	K.T.	K.T.	-A- A
TBMM BAŞKANI	D. A. G.			

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
08 Şubat 2017
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
08 Ocak 2017
No: 111461

GENEL GEREKÇE

1/1/2012 tarihinden itibaren herhangi bir kapsamda sosyal güvencesi olmayan vatandaşlarımız, 5510 sayılı Kanun gereği zorunlu olarak genel sağlık sigortası kapsamında tescil edilmektedir. Vatandaşlarımız üç basamaklı bir sistemde öngörülen genel sağlık sigortası primlerini ödeyerek, sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkına sahiptir. Diğer yandan, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına giderek gelirleri brüt asgari ücretin üçte birinin altında olduğu tespit edilen vatandaşımızın genel sağlık sigortası primleri, Devletimiz tarafından ödenmekte ve söz konusu vatandaşlarımız sağlık hizmetlerine ulaşabilmektedir.

2012 yılından günümüze kadar uygulanan ve sosyal güvencesi olmayan vatandaşlarımıza da sağlık imkânı sunan söz konusu sistemin bazı aksaklıkları içinde barındırdığı görülmüştür. Bu aksaklıkların başında bu kapsamdaki vatandaşlarımızın, genel sağlık sigortası prim borçlarını ödeme alışkanlığının bulunmaması ve sistemin sade olmaması gelmektedir. Sistemin basit, uygulanabilir ve erişilebilir olması amacıyla düzenleme yapılması ve ayrıca geçmiş prim borçları ile ilgili de yapılandırma hakkı teklif edilmektedir.

Ayrıca, teklif ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerine tabi olarak çalışan sigortalıların ekonomik olarak zor duruma düşmeleri nedeniyle işyerini kapatmaları veya iflas etmeleri durumunda oluşacak gelir kayıplarını telafi etmek üzere Esnaf Ahilik Sandığı kurulması amaçlanmıştır.

Esnaf Ahilik Sandığının kurulması kapsamında 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda gerekli değişikliklerin yapılması amaçlanmıştır. Buna ilave olarak, işsizlik ödeneği ödeme tarihinin belirlenmesine ilişkin düzenleme önerilmektedir.

Hükümetlerimiz döneminde yatırımın, üretimin, istihdamın artırılması için yapılan yasal düzenlemelere ilave olarak hazırlanan Kanun Teklifiyle;

- Ülkemize döviz girişini artırmak ve inşaat sektörünü desteklemek amacıyla Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut ve işyeri teslimlerinde katma değer vergisi istisnası sağlamak suretiyle konut ve işyeri satışlarının teşvik edilmesi,
- İnşaat sektöründe maliyetleri azaltmak amacıyla tapu harcı oranları ile bu sektörde kullanılan bazı kâğıtlar bakımından damga vergisi oranlarının farklılaştırılmasına imkân sağlanması,
- Vergiye gönüllü uyumun artırılması amacıyla uyumlu gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin yıllık beyanname ile beyan ettikleri gelir ve kurumlar vergisinin belli bir kısmına kadar indirim yapılması,

yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

Yine DSİ tarafından yürütülen baraj projelerinin kapsamında bulunan kamulaştırma ve iskan/yeniden yerleşim çalışmalarının barajı yapan DSİ tarafından tek elden yürütülmesi neticesinde projelerin süresinde tamamlanması ve ülke ekonomisine katkısının bir an önce sağlanması amacıyla mevzuatta düzenleme yapılması teklif edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yapılan düzenleme ile ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç olmak üzere, kurumlar vergisi mükelleflerinden, maddede yer alan şartları taşıyanların verecekleri yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'inin, ödenmesi gereken vergiden indirilmesi, indirilemeyen tutarların ise yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilmesi imkanı sağlanmakta, mahsup edilemeyen tutarların ise iade edilmemesi öngörülmektedir.

İndirim uygulamasından şartları taşımadığı halde yararlananlar ile uygulamadan yararlandıktan sonra haklarında ikmalen, re'sen veya idarece tarhiyat yapılan ve yapılan tarhiyatı kesinleşenlerden zamanında ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası da uygulanmak suretiyle aranılacaktır.

Ayrıca, maddede geçen 1 milyon liralık tutarın, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanması öngörülmekte ve Bakanlar Kuruluna, indirim oranını ve 1 milyon liralık tutarı iki katına kadar artırmaya, sifıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığına, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetki verilmektedir.

MADDE 2- Yapılan düzenlemeyle, damga vergisine tabi kâğıtlar arasında yer alan inşaat sektörüne ilişkin farklı sözleşme türleri, Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar:" fıkrasında sayılmak suretiyle, bu kâğıtlar için oran farklılaştırılmasına imkân verilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 3- Yapılan düzenlemeyle, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifinin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinde düzenlenen gayrimenkullerin tapuda satış yoluyla devri işlemine ilişkin tapu harcı oranını, gayrimenkullerin türleri, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla veya gayrimenkullerin asli edim kapsamında gayrimenkul sertifikası karşılığı edinilip edinilmediğine göre farklılaştırmaya yönelik Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 4- Yapılan düzenlemeyle, ülkemize döviz girişinin arttırılması ve inşaat sektörünün teşvik edilmesi amacıyla inşa edilen işyeri ve konutların satış bedelinin yurtdışından getirilecek döviz olarak ödenmesi şartıyla, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara ilk satışı, katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

MADDE 5- Madde ile 5510 sayılı Kanunun 50 nci maddesi kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılar, 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler, köy ve mahalle muhtarları ile tarımsal faaliyette bulunanlar hariç olmak üzere; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için Esnaf Ahilik Sandığının kurulması amaçlanmaktadır.

MADDE 6- Madde ile Türkiye İş Kurumunun faaliyet alanı ile ilgili yapılacak proje ve programlara münferiden veya yurt içi ya da uluslararası kuruluşlarla işbirliği halinde eğitim ve danışmanlık hizmeti verilebilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan idarelere proje karşılığı aktarılan hibe niteliğindeki tutarların izlenmesine ilişkin usule tabi olmak amacıyla 5234 sayılı Kanunun 32 nci maddesine atıf

yapılarak, Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlarla yürütölen projeler karşılığı temin edilen hibe niteliğindeki tutarların, Türkiye İş Kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin özel hesaplarda izlenmesi imkânı getirilmiştir.

MADDE 7- Madde ile Esnaf Ahilik Sandığının kurulması nedeniyle buradan ödenek alacakların genel sağlık sigortalısı sayılması amaçlanmaktadır.

MADDE 8- Madde ile Esnaf Ahilik Sandığının kurulması nedeniyle buradan ödenek alacakların genel sağlık sigortalılığı başlangıç tarihinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Madde ile mevcut durumda üç kategoride uygulanan genel sağlık sigortası prim oranının tek kategoriye indirilmesi suretiyle sistemin etkinliğinin artırılması ve sadeleştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Madde ile 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalılarının prim oranı prime esas kazancın %3'ü olarak belirlenmekte ve bu oranın %12'ye kadar artırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 11- 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 13 üncü madde ile, Türkiye'de ikamet eden Türk vatandaşlarının Türk soylu olmakla birlikte Türkiye'de ikamet etmeyen ve Türk vatandaşı olmayan aile fertleri ile 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilenlerden aynı Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında olanların Türkiye'de buldukları sürelerde sağlık hizmetlerinden yararlanamaması sebebiyle oluşan mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

5510 sayılı Kanuna eklenen ek 14 üncü madde ile, İşyerinde kayıt dışı veya sahte sigortalı tespit edilmesi halinde mevcut durumda işverenler bir yıl süreyle istihdam teşviklerinden yararlanamamaktadırlar. Özellikle sigortalı sayısı fazla olan işyerlerinde yapılan denetim ve kontrollerde, kasıt olmaksızın ihmal veya başka bir nedenle kayıt dışı sigortalı çalıştırıldığının tespit edilmesi halinde, işyerine uygulanan teşviklerden bir yıl süreyle yasaklama işleminin işlenen fiil ile orantılı olmamaktadır.

Yapılan düzenleme ile kayıt dışı istihdamın veya sahte sigortalılığın tespiti halinde uygulanmakta olan bir yıl süreyle teşviklerden yararlanamama uygulamasının birinci tespit bir ay süreyle ilk tespitten itibaren üç yıl içinde yapılan tespitlerde ise bir yıl süreyle teşviklerden yararlanamaması şeklinde değiştirilmesi amaçlanmıştır.

Maddede yer alan "Beş kişiden fazla olmamak koşuluyla çalıştırılan toplam sigortalı sayısının %1'ini aşmayan sayıda, çalıştırılan kişilerin sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen kişilerin fiilen çalışmadığının tespit edilmesi halinde birinci fıkraya hükümleri uygulanmaz." hususu ile ilgili olarak ise işverenlere 5510 sayılı Kanuna göre idari para cezaları uygulanmaya devam edilecektir.

Ayrıca bu maddenin yürürlük tarihinden önce bir yıl istihdam teşviklerinden yararlanamama durumuna düşmüş olan işyerlerinin bir yıldan kalan sürelerinde ikinci bir tespit olmadığı takdirde istihdam teşviklerinden yararlanması da amaçlanmıştır.

MADDE 12- 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 73 üncü madde ile, genel sağlık sigortası prim borçları yeniden yapılandırılmaktadır.

MADDE 13- DSİ tarafından yürütölen baraj projeleri sebebiyle yerleşim yerleri su altında kaldığından yaklaşık 350.000 kişi etkilenmiş olup, devam eden ve yapılacak barajlardan ise yaklaşık 270.000 kişinin daha etkileneceği tahmin edilmektedir. Etkilenen bu ailelerin göçe zorlanmadan kendi yerleşim yerleri yakınındaki yeni yerleşim yerleri içerisinde iskân

edilmeleri uygun olacaktır. Halen DSİ tarafından yürütülen Iısu, Yusufeli, Melen, Silvan ve Reyhanlı Barajları başta olmak üzere 25 projede, 2 ilçe, 3 belde ve 93 köy yerleşim yerinde yeniden yerleşim söz konusudur. DSİ tarafından yapılan baraj projeleri kapsamında kalan yerleşim yerlerinin ve bu alanlarda yaşayanların yeniden iskân edilmeleri barajın yapımı ve tamamlanması ile senkronize olarak neticelendirilememektedir. Bu durum ise, yatırım projesinin faydaya dönüşmesini geciktirmektedir. DSİ nin yaptığı baraj projelerinden etkilenen ve kamulaştırmaya konu olan yerleşim yerlerinin iskânı, kamulaştırma ve inşaat iş programına uyumlu olarak yürütülmesinde fayda bulunmaktadır. DSİ tarafından yürütülen baraj projelerinin kapsamında bulunan kamulaştırma ve iskan/yeniden yerleşim çalışmalarının barajı yapan DSİ tarafından tek elden yürütülmesi neticesinde projeler süresinde tamamlanacak ve ülke ekonomisine katkısı bir an önce sağlanacaktır. Bu sebeplerle mevzuatta düzenleme yapılması teklif edilmektedir.

MADDE 14- Düzenleme ile sendika ve konfederasyonların işbirliği protokolü çerçevesinde, kadın istihdamını destekleyici faaliyetler kapsamında kullanılması şartıyla Bakanlığa kaynak aktarımına imkan verilmektedir.

MADDE 15- Yürürlük maddesidir.

MADDE 16- Yürütme maddesidir.

GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga mükerrer 121 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi

MÜKERRER MADDE 121- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler hariç olmak üzere kurumlar vergisi mükelleflerinden, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5’i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hal ve takdirde 1 milyon liradan fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla 10 liraya kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),

2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re’sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda, bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

3. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dahil) 1.000 liranın üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

şarttır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti halinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının, indirimden yararlanıldıktan sonra, tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi halinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler ile bunlara ilişkin cezalar açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu maddede geçen vergi beyannamesi ve vergi ibareleri, Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken vergi beyannameleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade eder.

Birinci fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yer alan oranı ve tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığı, maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 2- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun “I. Akitlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün “A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar:” başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri (Binde 9,48)

15. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri (Binde 9,48)

16. Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)

17. Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)”

MADDE 3- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifinin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendinin sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu bende ilişkin kanuni nispeti, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere, bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 4- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“i) Konut veya işyeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye’ye getirilmek kaydıyla, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya işyeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartların gerçekleşmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, ceza ve gecikme faizi yabancı uyruklu gerçek kişi ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir işyeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlardan tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.)”

MADDE 5- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Esnaf Ahilik Sandığı

EK MADDE 6- Esnaf Ahilik Sandığının gerektirdiği görev ve hizmetler için mali kaynak sağlamak, piyasa şartlarında kaynakları değerlendirmek, bu Kanunun öngördüğü ödemelerde bulunmak üzere Esnaf Ahilik Sandığı kurulmuştur. Esnaf Ahilik Sandığı, Kurum Yönetim Kurulunun kararları çerçevesinde işletilir ve yönetilir. Esnaf Ahilik Sandığı, Fon

kaynakları ile aynı usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirilir. Esnaf Ahilik Sandığı, Sayıştay tarafından denetlenir.

Esnaf Ahilik Sandığının;

A) Gelirleri;

a) Esnaf Ahilik Sandığı primlerinden,

b) Bu primlerin değerlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratlardan,

c) Esnaf Ahilik Sandığının açık vermesi durumunda Devletçe sağlanacak katkılardan,

d) Bu madde gereğince sigortalılardan alınacak ceza, gecikme zammı ve faizlerden,

e) Diğer gelir ve kazançlar ile bağışlardan,

B) Giderleri;

a) Esnaf Ahilik Sandığı ödeneklerinden,

b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primlerinden,

c) 48 inci maddenin yedinci fıkrasında sayılan hizmetlere ilişkin giderlerden,

d) Esnaf Ahilik Sandığı hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için Yönetim Kurulunun onayı üzerine Kurum tarafından yapılan giderler ile hizmet binası kiralanması, hizmet satın alınması, bilgisayar, bilgisayar yazılım ve donanımı alım giderlerinden,

oluşur.

Esnaf Ahilik Sandığı, bütçe kapsamı dışında olup gelirlerinden vergi kesintileri hariç hiçbir şekilde kesinti yapılamaz ve gelirleri genel bütçeye gelir kaydedilemez. Esnaf Ahilik Sandığının gelir ve giderleri üçer aylık dönemler halinde 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış, denetim yetkisine sahip meslek mensubu yeminli malî müşavirlere denetletirilerek denetim raporlarının sonuçları ilân edilir. Esnaf Ahilik Sandığının gelirleri ile bu gelirlerle alınan her türlü taşınır ve taşınmazlar Kuruma aittir. Esnaf Ahilik Sandığı, damga vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muafır. Bu muafiyetin, 193 sayılı Kanun ile 5520 sayılı Kanun uyarınca yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.

5510 sayılı Kanunun 50 nci maddesi kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılar, 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörler, köy ve mahalle muhtarları ile tarımsal faaliyette bulun anlar hariç olmak üzere; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar Esnaf Ahilik Sandığı kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı sayılır.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortası zorunludur. Bu madde kapsamına giren ve halen faaliyette olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, faaliyetine daha sonra başlayanlar ise başladıkları tarihten itibaren Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı olurlar.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere, Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları ve Devlet, Esnaf Ahilik Sandığı primi öder. Esnaf Ahilik Sandığı primi sigortalının 5510 sayılı Kanunun 80 inci ve 82 nci maddelerinde belirtilen prime esas günlük kazançlarından, %2 sigortalı ve %1 Devlet payı olarak alınır. Herhangi bir nedenle sigortalılık durumunun sona ermesi halinde, o ana kadar sigortalıdan kesilen Esnaf Ahilik Sandığı primleri ile Devlet payı iade edilmez. Esnaf Ahilik Sandığına sigortalılarcaya ödenen primler, kazancın tespitinde gider olarak kabul edilir.

Esnaf Ahilik Sandığı primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, bu madde kapsamındaki diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Kurum görevli, yetkili ve sorumludur.

Esnaf Ahilik Sandığı primleri ile ilgili olarak 5510 sayılı Kanunun 80 inci, 82 nci, 86 ncı, 88 inci, 89 uncu, 90 ıncı, 91 inci, 93 üncü ve 100 üncü madde hükümleri uygulanır. Esnaf Ahilik Sandığı primlerinin toplanmasından, sigortalı bazında kayıtların tutulmasından, toplanan primler ile uygulanacak gecikme cezası ile gecikme zammının Esnaf Ahilik Sandığına aktarılmasından, teminat ve hak edişlerin prim borcuna karşılık tutulmasından ve yersiz olarak alınan primlerin iadesinden Sosyal Güvenlik Kurumu görevli, yetkili ve sorumludur. Sosyal Güvenlik Kurumu bir ay içinde tahsil ettiği primler ile gecikme cezası, gecikme zammını ayrı

ayrı göstermek suretiyle tahsil edildiği ayı izleyen ayın onbeşine kadar Esnaf Ahilik Sandığına aktarır. Uygulamaya ilişkin hususlar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kurum arasında düzenlenen bir protokol ile belirlenir. Kurum, Sosyal Güvenlik Kurumunun ay itibarıyla Esnaf Ahilik Sandığına intikal ettirdiği sigortalı paylarını dikkate alarak Devlet payını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından talep eder. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı talep edilen miktarı talep tarihini izleyen onbeş gün içinde Esnaf Ahilik Sandığına aktarır.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarına bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, Kurumca aşağıda belirtilen ödemeler yapılır ve hizmetler sağlanır.

- a) Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği.
- b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri.
- c) Yeni bir iş bulma.
- d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar.

Esnaf Ahilik Sandığı bir önceki yıl prim gelirlerinin %15'i; 48 inci maddenin yedinci fıkrasında belirlenen amaçlarla hizmet sunmak için Kurum bütçesine aktarılmak suretiyle kullanılabilir. Ancak, Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz.

Günlük Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama kazancının %40'ıdır. Bu şekilde hesaplanan Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği miktarı, 4857 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine göre belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarının %80'ini geçemez.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları için sigortalılığının sona ermesinden önceki son 120 gün sürekli çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;

- a) 720 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 180 gün,
- b) 900 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 240 gün,
- c) 1080 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı Primi ödemiş olanlara 300 gün,

süre ile Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği verilir. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği başvuruları izleyen ayın sonuna kadar sonuçlandırılır. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, her ayın beşinde aylık olarak sigortalının kendisine ödenir. Ödeme tarihini öne çekmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkilidir. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, nafaka borçları dışında haciz veya başkasına devir ve temlik edilemez. Sigortalı, Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden yararlanma süresini doldurmadan tekrar faaliyetine başlar ve Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden yararlanmak için bu maddenin öngördüğü şartları yerine getirmeden yeniden faaliyetine son verirse, daha önce hakettiği Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği süresini dolduruncaya kadar bu haktan yararlanmaya devam eder. Bu maddenin öngördüğü şartları yerine getirmek suretiyle yeniden faaliyetin son bulması halinde ise sadece bu yeni hak sahipliğinden doğan süre kadar Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği ödenir.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarından iflas istemiyle mahkemeye başvurulmuş olmak suretiyle veya iflasa tabi olmamakla birlikte işyerini kapatmak suretiyle sigortalılığı sona erenler, sigortalılığının sona erdiği tarihi izleyen günden itibaren otuz gün içinde Kuruma doğrudan veya elektronik ortamda başvurarak yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettirmeleri, bu maddede yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış olmaları ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ve bu prime ilişkin herhangi bir borcunun olmaması kaydıyla Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği almaya hak kazanırlar. Ancak sigortalılığının sona ermesinden önceki en fazla 90 günlük süreye ilişkin Esnaf Ahilik Sandığı prim borcu olan sigortalılar, bu maddede sayılan diğer şartları sağlamaları ve bu döneme ilişkin Esnaf Ahilik Sandığı prim borçlarının alacakları ödenekten tahsil edilmesi kaydıyla Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden faydalandırılır. 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar

uyarınca prim borçları yeniden yapılandırılmış Esnaf Ahilik Sandığı prim borcu olanlar, tecil ve taksitlendirmeleri veya yapılandırmaları bozulmamış olması şartıyla Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden faydalandırılır. Mücbir sebepler dışında, başvuruda gecikilen süre Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği almaya hak kazanılan toplam süreden düşülür.

52 nci madde hükümleri, Esnaf Ahilik Sandığı sigortası ve sigortalıları bakımından da kıyasen uygulanır. Ayrıca Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarından hileli iflas eden veya işyerini usul ve furuuna ya da muvazaalı olarak üçüncü şahıslara devredenlere yapılan ödemeler ile sigortalının kusurundan kaynaklandığı belirlenen fazla ödemeler yasal faizi ile geri alınır. Ölen sigortalılara yapılmış fazla ve yersiz ödemeler geri tahsil edilmez.

Bu madde kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları için düzenlenecek kurs ve programlara ilişkin olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığının görüşü alınır.

Bu maddede belirtilen prim oranlarını, prim ödeme gün sayısı ve ödenek sürelerini, 48 inci maddenin yedinci fıkrasında belirlenen amaçlarla hizmet sunmak için Kurum bütçesine aktarılacak prim gelirlerinin oranını bir katına kadar artırmaya veya yarı oranına kadar eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 6- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Proje karşılığında aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar

EK MADDE 1- Kurum, gerektiğinde faaliyet alanı ile ilgili ihalelere, projelere ve programlara münferiden veya ulusal ya da uluslararası kuruluşlarla işbirliği halinde katılmak suretiyle, yurt içinde veya uluslararası düzeyde kurum ve kuruluşlara eğitim ve danışmanlık hizmeti verebilir.

Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşların kaynaklarından Kuruma proje karşılığı aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar hakkında, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 32 nci maddesi doğrultusunda işlem yapılır.”

MADDE 7- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine “işsizlik ödeneği” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “işsizlik veya” ibaresi “işsizlik, Esnaf Ahilik Sandığı veya” şeklinde ve “işsizlik ödeneğinin” ibaresi “işsizlik veya Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı, prime esas kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak, tescil tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde gelir testi talebinde bulunanlardan gelir testi sonucuna göre aile içindeki gelirleri brüt asgari ücretin üçte birinin altında tespit edilenlerin bu sürelerde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir.”

MADDE 10- 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, 60 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendine tabi olanlar için genel sağlık sigortası primi, prime esas kazancın %3’ü olup, bu oranı %12’ye kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 11- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 13- a) Türkiye’de ikamet eden Türk vatandaşlarının Türkiye’de ikamet etmeyen ve 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilenlerin ana, baba, eş ve çocukları,

b) 6735 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilenlerden aynı Kanununun 13 üncü maddesi kapsamında olanlar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları ana, baba, eş ve çocukları,

talep etmeleri halinde, talep tarihini takip eden günden itibaren bu Kanununun 60 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında ikamet şartı aranmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılır.

Bu madde kapsamındaki genel sağlık sigortalıları hakkında 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi uygulanmaz.

Bu madde kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleri için, sağlık hizmet sunucusuna başvurdukları tarihte 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirmek için tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilenler ve hak sahipleri için 67 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen 30 gün prim ödeme şartı 120 gün olarak uygulanır.

Bu madde kapsamındaki genel sağlık sigortalıları ile ilgili olarak, bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

“EK MADDE 14- Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırılanların sigortalı olarak bildirilmediği veya bildirilen kişilerin fiilen çalışmadığının tespit edilmesi halinde ilk tespitte bir ay süreyle, ilk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde tekrar eden her bir tespit için ise bir yıl süreyle bu Kanun, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda yer alan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanılamaz. Bu Kanun ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda bu fıkraya aykırı olan hükümler uygulanmaz.

Beş kişiden fazla olmamak koşuluyla çalıştırılan toplam sigortalı sayısının %1’ini aşmayan sayıda, çalıştırılanların sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen kişilerin fiilen çalışmadığının tespit edilmesi halinde birinci fıkraya hükümleri uygulanmaz.

Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırılanların sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi nedeniyle bu Kanun, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda yer alan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden ilgili Kanun hükümleri nedeniyle bir yıllık yararlanamama kapsamına giren ve bu maddenin yürürlük tarihinde bu bir yıllık yararlanamama süresi devam eden işyerleriyle ilgili olarak yararlanamamaya esas olan tespitler bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ilk tespit sayılır, ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde yararlanılmayan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden de yararlanılamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.”

MADDE 12- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 73- 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren oniki ay içinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borçlarına, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki döneme ilişkin olarak tahakkuk ettirilen veya ettirilecek gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferî alacaklardan ödenmemiş olanların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettirilmiş olup ödenmemiş olan aylık prim borcu aslının ait olduğu aya ilişkin tutarının; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan prime esas kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının %3'üne eşit veya fazla olması halinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan prime esas kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının %3'ü üzerinden, %3'ünden az olması halinde ise tahakkuk eden borç tutarı üzerinden prim borcu yeniden hesaplanır. Hesaplanan yeni borcun bu maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren oniki ay içinde peşin veya taksitle ödenmesi hâlinde, bu tutara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar 67 nci maddede belirtilen şartları taşımaları halinde, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren oniki aylık sürenin sonuna kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında ödenmiş olan genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.

MADDE 13- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1)Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta ve yapılacak olan baraj ile baraj mücavir alanında kalan taşınmazların kısmen veya tamamen kamulaştırılması sonucunda yerlerini terk etmek zorunda kalanların iskânına ilişkin olarak bu Kanunla ve diğer ilgili mevzuatla Bakanlığa verilen her türlü hak, görev ve yetkiler, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından da kullanılabilir. Bu madde kapsamında yapılacak iskân ile ilgili usul ve esaslar Orman ve Su İşleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki hak, yetki ve görevlerin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kullanılması halinde, bu Kanun hükümlerine göre kullanılacak arazi ve arsalar gereklilikleri birinci fıkra kapsamında kalan iskân faaliyetleri amacıyla kullanılmak üzere tapuda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü adına tescil edilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak her türlü devir, temlik, tevhid, ifraz, tescil, terkin ve sair işlemleri tapu sicilinde yapmaya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yetkilidir. Bu madde kapsamında iskân faaliyetinde kullanılmak üzere Bakanlar Kurulu kararıyla orman sınırları dışına çıkarılacak alanlar tapuda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü adına re'sen tescil edilerek devredilir.

(3) Bu madde yürürlüğe girmeden önce 5543 sayılı İskân Kanununa göre başlatılmış işlemler de bu madde kapsamında yürütülür.”

MADDE 14- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 28 inci maddesinin yedinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) İşbirliği protokolü çerçevesinde, kadın istihdamını destekleyici faaliyetler kapsamında kullanılması şartıyla Bakanlığa,”

MADDE 15- Bu Kanunun;

a) 1 inci maddesi 1/1/2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 4 üncü maddesi 1/7/2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 5 inci, 7 nci ve 8 inci maddeleri 1/7/2017 tarihinde,

ç) 9 uncu, 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddeleri 1/4/2017 tarihinde,

d) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.